

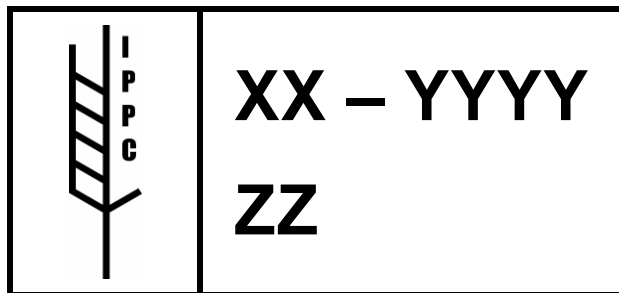
Krav på behandling och märkning av förpackningsmaterial av trä i internationell handel – standarden ISPM 15

FN:s jordbruks- och livsmedelsorganisation FAO har utgående från IPPC-konventionen (International Plant Protection Convention) utarbetat standarden ISPM 15 för förpackningsmaterial av trä. I standarden anges kraven på behandling och märkning av förpackningsmaterial. Avsikten är att förhindra spridning av växtskadegörare från land till land tillsammans med förpackningsmaterial. I många länder utgör behandlings- och märkningskraven en förutsättning för införsel i landet.

I Finland beviljas rätt att använda märkning enligt standarden av Livsmedelssäkerhetsverket Evira. Märkningen får göras endast av den som av Evira beviljats rätt att använda märkning och fått id-nummer. Rätten att använda märkningen gäller alltid för ett visst verksamhetsställe. En såg eller anläggning som värmebehandlar virke, en aktör som tillverkar, exporterar eller är speditör av förpackningsmaterial av trä eller annan aktör kan beviljas rätt att använda märkningen. Se utförligare information i Eviras anvisning nr 14407.

Vid export till de länder där krav enligt standarden ISPM 15 har tagits i bruk som förutsättning för införsel ska förpackningsmaterialet vara behandlat och märkt enligt standarden ISPM 15. Olika länders myndigheter kontrollerar att förpackningar som införs i landet motsvarar standarden ISPM 15.

Modell av märkning enligt standarden ISPM 15:



Förklaring:

- XX Landskod, tillverkningsland
- YYYY ID-nummer för innehavaren av märkningsrätt
- ZZ Behandlingsmärkning:
 - HT Heat treatment värmebehandling eller
 - MB Gasning med metylbromid eller
 - DH Dielectric heating värmebehandling

Krav på behandling och märkning enligt standarden

Standarden ISPM 15 kräver att förpackningsmaterialet är tillverkat av barkfritt och värmebehandlat (HT) eller (DH) virke eller av virke som behandlats med metylbromid (MB). Det är säkrast att använda virke som inte har spår av insekter eller larver. Värmebehandlingen (HT) ska utföras så att virket i sin helhet når en temperatur på minst 56 °C i 30 minuter. Ugnstorkning av virke godkänns i Finland som standardenlig värmebehandling, om lufttemperaturen i torkkammaren under torkningsprocessen oavbrutet är minst 65 °C i 24 timmar. Den värmebehandlingstid som behövs beror på virkets tjocklek och mängden virke som behandlas på en gång samt behandlingstemperaturen.

Behandlingen dielectric heating (DH) kan användas på obarkat virke med en diameter under 20 cm och behandlingen höjer temperaturen i både virkets kärna och virkets yta till minst 60 °C i en minut. Temperaturen ska nås inom 30 minuter från det att behandlingen startat.

Förpackningsmaterial av trä kan också tillverkas av virke som har gasbehandlats med metylbromid (MB). I Finland är användning av metylbromid dock inte tillåten.

Förpackningsmaterial av trä ska märkas på minst två sidor och så att märkningen är synlig på utsidan av den färdiga förpackningen och det övriga förpackningsmaterialet. Märkningen ska vara permanent och ska inte kunna flyttas. Märkningen ska vara tydligt läsbar. Märkningen får inte göras med röd eller orange färg.

Gäller import och export

Kraven i standarden ISPM 15 gäller både import och export. Allt förpackningsmaterial av trä som importerats till Finland från länder utanför EU (med undantag av Schweiz) måste vara behandlat och märkt enligt standarden. Kravet har varit i kraft sedan 1.3.2005. Inom EU-området behöver förpackningsmaterial av trä inte fylla kraven i standarden ISPM 15, med undantag av Portugal. Träförpackningsmaterial som importerats från Portugal måste vara behandlat och märkt enligt standarden på grund av att tallvedsnematoden förekommer där.

Vid export av förpackningsmaterial till länder utanför EU måste det utredas om mottagarlandet förutsätter att kraven i standarden ISPM 15 uppfylls vid import. Vissa länder kan ha strängare krav än standarden. Till exempel i Australien krävs att förpackningsmaterial av trä ska motsvara kraven i standarden ISPM 15 och dessutom vara helt barkfritt.

Gäller allt förpackningsmaterial av trä

Kraven i standarden ISPM 15 gäller förpackningsmaterial tillverkat av både barr- och lövvirke. Kraven gäller dock inte industriellt tillverkade material som är gjorda av träråvara, t.ex. faner, spån- och andra skivor eller trämaterial som är tunnare än 6 mm. Som förpackningsmaterial av trä betraktas bl.a. lastpallar, lastunderlag, häckar, rullar, lådor och askar, fat och tunnor samt stödvirke och mellanlägg. Kraven i standarden gäller vid export också stödvirke och mellanlägg i virkespartier. Vid import till Finland eller andra EU-länder gäller standarden inte virkeslasters stödjevirke och mellanlägg, som måste fylla importkraven för virke. Förpackningsmaterial av trä (CN 4415) som förs in på EU-området som sådant utan last från länder utanför EU till Finland och andra EU-länder ska vara behandlat och märkt enligt standarden ISPM 15 (ändring 1.10.2014). Vid utförsel av enbart förpackningsmaterial till länder utanför EU varierar praxis på motsvarande sätt enligt mottagarlandets krav.

Standarden tillämpas på både nytt och använt förpackningsmaterial av trä. Vid reparation av en märkt förpackning måste virke som fyller kraven användas. Material som använts för reparationen måste märkas separat. Omärkta, gamla förpackningar får inte motsvara kraven i standarden, om de behandlas och märks enligt standarden. Märkning får användas endast på trämaterial som fyller kraven i standarden.

Ansökan om och beviljande av märkningsrätt

Märkningsrätt för förpackningsmaterial av trä ansöks hos Evira, som ger ett skriftligt beslut och ger sökanden det id-nummer som ska användas i märkningen. Det id-nummer som Evira ger gäller för ett visst verksamhetsställe. Se utförligare krav på märkningsrätten i Eviras anvisning nr 14407.

Mera information om detta ger vid Evira:

Sanna Välimäki (029 530 4187), Atro Virtanen (029 530 5047)
e-post ISPM15@evira.fi, internet: www.evira.fi.

Standarden ISPM 15 finns på internet på adressen <https://www.ippc.int/standards>.